

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/2 an 5 cor., 1 an 10 cor., 1 an 20 cor.
Pentru ducerea la casă cu 20 bani pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/2 an 7 cor., 1 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un gir garment prima dată 14 bani, a doua oară 12 bani
a treia oară 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15

Se prenumără la poște și librării.

În România

Abonamentele se fac la Agenția de Publicitate Carol
Schulder București, strada Șelar, 10.

Epistole nefranțate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Ti-
pografia”, societate pe acțiuni. — În Alba-Iulia la librăria Weiss
Bernat „la loterie”.

Teatru român.

— 4 Sept. n. 1902.

(S). Adunarea generală de acum a „Societății pentru crearea unui fond de teatru național român” are o însemnatate deosebită. În bine sau în rău, ea va marca un moment istoric în evoluția noastră culturală. Ordinea de zi a ședinței întâiu cuprinde „raportul și propunerile comitetului în chestia modificării statutelor societății și a lucrărilor începătoare pentru aducerea în ființă (românește: înființare!) a teatrului național român”. Asupra chestiunii va avea să se pronunțe, potrivit cu tradițiile bine cunoscute ale societăților noastre — o comisiune de 5 membri. Să sperăm însă că se vor auzi vorbiri și propuneri serioase și în sinul adunării și că membrii ei vor avea generoasă răbdare să le asculte — fără teamă că „trece ora banchetului”.

Regret că n'am la îndemână nici „Anuarul societății” nici vre-o altă informație, din care să pot ști vederile și propunerile comitetului în chestiunea atât de importantă a deschiderii unei „noue ere” pentru societatea de teatru. Dar hotărârea comitetului ca „se nu se schimbă statutele”, indică destul de limpede vederile lui oficiale. Mărturisesc că am rămas foarte surprins de hotărârea asta. Și eu mine vor fi rămas surprinși toți aceia, cari își vor mai fi aducând aminte de fanfarele de bucurie, ce răsunau tot de pe buzele comitetului în anul trecut. Atunci ni se profetia în superlativ „noua eră”, care se va inaugura prin modificarea statutelor și prin atât de nefeit botozată „inactivare” a teatrului român.

Di Iosif Vulcan, președintele societății, scria la 15/28 Iulie 1901 (Fm XXXVII, nr. 28) cu o vădită ironie la adresa presei și a opiniei noastre publice și cu multă încredere în comitet următoarele:

„Am ținut să scot amintiri din actele societății și pentru cuvântul: ca toți aceia cari cu prilejul adunării generale au obiectul a veni prin ziar și cu graiul prezintănd fel de fel de statur, planuri și solicitări, — să văză că nu spun nimic nou, că toate chestiunile de cari vin să ne vorbească s'au discutat de mult în societatea noastră.”

„Nimeni nu le combate, toți le dorim, oăci toți le cunoaștem bine. Sin-

gura cauză pentru care acele nu s'au putut pune în lucrare, s'unt statutele. Prin urmare schimbarea statutelor se impune.”

Așadar, la Iulie 1901 schimbarea statutelor se impune, cătăva zile în urmă se hotărăște, ear' peste un an, când să se fixeze, — e de prisos! De unde până unde, o asemenea curioasă inconsecință? Ce s'a putut întâmpla în restimp de abia un an, ca ea să se producă?

Di Vulcan, cel mai bun cunosător al istoricului Societății de teatru, om care a muncit din greu pentru ea și care trebuie să-i cunoască nevoile, nu-i de crezut să fi renunțat la opiniile d sale de mai înainte. Dinsul va fi hotărât — cu siguranță — faptul, că părerea ca „se nu se schimbă statutele” a fost numai „aproape unanimă” în ședințele dela 13 și 14 Iulie a. c. ale comitetului („Familia”, XXXVIII, nr. 27).

Este însă cu atât mai surprinzătoare atitudinea schimbată a celorlalți domni membri din comitet față cu proiectul de acum un an al modificării statutelor. Fiind vorba de teatru, ne vine aminte — fără nici un gând răutăcios — faimoasa scenă hazlie din comedia lui Caragiale „O soritoare pierdută”. Advocatul Farfuridi vorbește despre schimbarea constituției: „din două una, dați-mi voce: ori să se revizuiască, primesc! dar' se nu se schimbă nimic; ori să se nu se revizuiască, primesc! dar' atunci să se schimbă pe ici pe colo, și anume în punctele... esențiale.” (I. L. Caragiale, Teatru, ediția Șaraga, vol. I, pag. 184—5). În cazul nostru, pare a se fi preferat partea întâiu a străgiciei dileme: După ce se mărturisise necesitatea schimbării statutelor, s'a hotărât „se nu se schimbă nimic! Nu-i vorba, a doua parte a dilemei era și mai penibilă și mai greu de rezolvit, dacă nu de alta, cel puțin pentru cuvântul atât de des citat la noi, că — „nu permit statutele!”

Motivele, cari au determinat comitetul să ne amintească piesa lui Caragiale, nu le știm. N'am avut privilegiu să oim espunerea lor. Să nădejduim însă, că ele nu vor avea nici o asemănare cu opiniile pomenitului Farfuridi: „atunci, eată ce zic eu, și împreună cu mine trebuie să zică asemenea toți aceia cari nu vor să căză la estremeitate, adeocă vreau să zic, da, ca să fie moderată... adeocă nu exagerațiuni! Înțeleg să nădejduim, că nu problematică considerăm de oportunitate vor fi croit calea comitetului...”

Dar' să sorțim mai desproape hotărârea în sine a conducătorilor societății de teatru. Ce rost să aibă ea? Dacă statutele nu trebuiesc modificate, de ce ni-se apunea totdeauna, că sfera de activitate a societății nu poate fi lărgită — din pricina statutelor? Ori intenția comitetului e să mențină în societate starea de până acum, adeocă totul să se resume în definitiv la capitalul bănesc? Atunci la ce atâta entuziasm și atâta paradă cu „eră nouă”, se va întreba desilusionată lumea cea mare a optimiștilor, cari priveau la membrii din comitet ca la magii unor vremuri de ferioare pentru adoratorii Thaliei române.

Sau poate comitetul speră să „inactivizeze” teatrul național român și cu actualele statute? Dar' un astfel de lucru e cu neputință. Cel mult s'ar putea „inactiva” teatrul, când el ar exista deja! Dar' așa? Cum să fondeze de-adreptul un teatru cu statutele unei societăți numai pentru fond de teatru? Dar' chiar întemeietorii societății au prevăzut în §. 21 al statutelor, că acestea trebuiesc modificate, dacă e să se realizeze ideea teatrului român. Alta-i să aduni fond de teatru și alta-i să fondezi un teatru. Pentru scopul dintăiu ajunge capitalul bănesc, pentru al doilea se cer ospitale literare și artistice, se cere repertoriu și artiști, cari ne lipsește deocamdată!

Ni-se va zice însă, că uităm pe diletanții nostri — diletanți pe scena de mânduri și diletanți pe scena literară. Uităm așadar și milele de „representații teatrale”, a căror statistică o face cu atâta zel secretarul comitetului societății; uităm „Biblioteca teatrală... Oh, nu. Ele nu ne-au scăpat din ochi. E' ne urmăresc totdeauna. Ele ne dau până și țaria convulgerilor mărturisite în acest articol.

Oi ștutele de mii de coroane, cari s'au agenișt pentru un fond de teatru național român ar fi foarte vrednice de plasare mai bună, decât costumul diletanților nostri de astăzi și ț părirea nu știm căror piese obscure. Dacă să se arunce în asemenea întreprinderi riscate, adunarea generală va contribui mult mai pozitiv la propășirea noastră culturală, dacă se va hotărî nu numai pentru o revizuire a statutelor, care să lărgască sfera de activitate a societății, ci și pentru o revizuire a speranțelor prea inferbenitate, pe cari mulți le leagă de „noua eră” făgăduită de comitet și cari pe mulți li fac să exagereze actualele noastre forțe pe tărîmul literaturii și al artei dramatice. Societatea de tea-

tru să se dedice, prin o revizuire cu minte a statutelor, și altor scopuri decât agonisirea capitalului bănesc, să nu se piardă însă în întreprinderi diletante, să nu se smăgească de iluzii de vară, ci să-și caute munca, pe egorul, care-i stă deschis: creșterea literară și artistică a publicului prin conferințe, studii etc., cultivarea prin burse a talentelor artistice, cari s'ar ivi, îngrijirea unui repertoriu teatral, lipsit de rătăcirile, în cari a căzut „Biblioteca teatrală”. În vederea unui repertoriu românesc mai de dai Doamne, ar fi mai ou cale să se promoveze ideea misiunilor de studii etnografice și etnopsihologice, cari să scruteze viața neamului nostru și chipul de a fi al sufletului său, decât să se tot propună a fixa premii pentru „piese bune” — cari nu se mai scriu!

Sibiu, 6 Sept. 1902.

Pactul. Ieri s'au reînnopt la Budapesta tratativele asupra pactului între reprezentanții celor două părți ale monarhiei. În cursurile bine informate se o firmă, că de astă-dată tratativele se vor și încheia.

„Neues Wiener Tgbl.” din incidentul reluării tratativelor amintește următoarele cuvinte ale monarhului:

— Ca prim-ministrii mei să aducă în ordine pactul, aceasta e treaba mea. Ca să-l treacă prin parlamente, aceasta e treaba lor.

De aci ziarul conchide, că pactul va întâmpina mari greutăți în parlamente, cu deosebire în cel din Viena.

Fortificațiile României. Pe lângă forturile dela București și Nămolosa—Galați, România întărește și podul de peste Dunăre.

Acum în urmă, pe lângă măsurile luate încă de acum doi ani, s'a mai deșteptat în localitate o baterie de artilerie de cetate, și punerea pietrei fundamentale a căsarmei necesare a avut loc zilele trecute, în prezența dlui Sturdza, ministrul de război. În cursul vor fi instalate la Cernavoda două baterii de obuziere.

În urma acestor măsuri, se scrie din Sofia, că guvernul bulgar a decis întărirea Silistrei, în partea dinapre uscat, pentru a nu contraveni tratatului din Berlin, care a dispus după-cum să stie distrugerea tuturor fortărețelor de pe malul Dunării.

O companie de geniu a fost trimisă la Silistra, pentru efectuarea acestor întărituri.

Cabinetul negru în Rusia. O ordinațiune ministerială dispune, că oficiile postale s'unt drept a desfaca scrisori, pachete etc. îndată ce li-se par suspecte, că conțin lucruri „dușmănoase statului”. Prin aceasta se deschide drum larg spionajului și denunțărilor și se îndreptățește violarea secretului epistolar.

Mistificare. „Tribuna Poporului” în chestia circularului pentru maghiarizarea școalelor noastre earăci mistifică adevărul. În nrul seu dela 31 Aug. o scrie că și consistoarele din Sibiu și Caransebeș au dat circular, asemenea celui din Arad. Aceasta nu e adevărat, dar' „Trib Pop.” îi convine să mistifice laorul.

Starea faptică o aflăm descrisă în „Tel. Rom.” prin următoarele fire:

O constatare. Ni-se scriu următoarele: „Dle Redactor! Interesându-mă și eu de procedura consistoriilor noastre în cauza ordinului ministerial referitor la propunerea limbei maghiare în școalele elementare, am aflat că consistoriile din Sibiu și Caransebeș au înaintat cauza la consistorul metropolitan, pentru îndrumări și procedere uniformă, și nu au urmat consistoriul din Arad, după cum susține „Tribuna Poporului” în nrul seu din 31 August n.”

Coresp.

Ca completare la aceste adaugem, că consistorul metropolitan a decis să facă remonstrații contra volnicului ordin ministerial.

Deșteptarea Svabilor. În Vârșet' și-a ținut societatea industriștilor din Ungaria de-sud adunarea generală. În decursul vorbirii de deschidere au pretins mai mulți meseriași, ca președintele să vorbească nemțește. Nesatisfăcându-li se cererea îndreptățită, au părăsit mulți membrii localul. În decursul consultărilor au vorbit cei mai mulți oratori în limba germană.

Și totuși mai trag nădejde să ne maghiarizeze pe noi!

Manevrele române. Referitor la manevrele române, la cari, după-cum am amintit, va asista și generalul baron

FOITA „TRIBUNEI.”

Societatea teatrală G. A. Petculescu.

Adaus la istoria primei societăți teatrale române ambulante din Transilvania, Ungaria și Bănat de

Dr. Valeriu Branisce.

(Din Anuarul V. al Soc. pentru fondul de teatru român pe anul 1901—1902.)

(Urmare)

Din toate însemnările și hârtiile rămase dela Petculescu se vede, că nu a fost o capacitate vulgară, ci a purtat în sine germenii pentru mai mult, decât ce a ajuns de fapt. A organizat trupa sa după un plan bine stabilit, a susținut ordine și disciplină, a ținut cont de gustul publicului și de împrejurări, cu un cuvânt s'a ținut — după cătăra ou puțință — la înălțime.

Planul rămas dela Petculescu pentru organizarea trupei teatrale merită și astăzi să fie luat în considerare. Mai la vale voi arăta cum a finansat afacerile trupei ambulante, care finansare, bine înțeleasă, a rămas literă moartă, căci reolama un venit anual de 34 mii fl., o sumă enormă, care nu a putut-o realiza Petculescu nici-când. Dar' faptul în sine, că Petculescu a fost în stare să susțină cu chiul ou vai ani de arindul o trupă teatrală de 8—14 membri, fără nici o

subvenție și fără nici un ajutor, afără de abonamente și încasăările dela reprezentații și că a fost în stare să creeze o bibliotecă și arhivă și să-și agonisească o garderobă evaluate 1000 fl., denotă destul de clar, că Petculescu nu a fost om de rînd.

Dar' să reluăm firul întrerupt.

În România și-a început cariera teatrală la Craiova și Turnu-Severin, unde încetul cu încetul a ajuns dela împărțitor de afișe la statistic, roluri secundare, până ce-l vedem la 1874 deja în roluri mai de seamă, după cum reiese din consemnarea rolurilor, ce a jucat ca gajiat în trupa lui G. Popescu, care consemnare deasemenea se află între hârtile lăsamântului.

Se vede, că deja la anul 1876 s'a zămislit în el ideea de a fonda o societate teatrală ambulată pentru Austro-Ungaria, precum reiese aceasta din diferite corespondențe.

La 1878 a reușit în fine să facă începutul ou societate de 6 membri, ou care a trecut la Lugoj și a cerui dela ministrul ungar concesiune de a da reprezentații în diferitele orașe ale Ungariei.

Erau alte vremuri pe atunci! Victoriile reportate de armele române pe câmpiile bulgărești au electricizat întregul corp al românismului. Conștiința națională, care zăcea amorfă, s'a trezit și a luat proporții gigantice. Pe toate tere-nale vieții noastre publice se remarcă

influența binefăcătoare ale acestei renașteri sufletice. Părea tot Românul mai înalt... Reinvierea noastră pe toate tere-nale vieții publice și particulare își găsește germenii psihologici în acest mare moment al istoriei noastre. Chiar și închegarea tuturor Românilor din țările coroaanei sf. Stefan într'un singur partid politic național cade în această epocă.

Ce era mai natural decât, ca sufletul simțitor al lui Petculescu să găsească momentul de potrivire pentru a se reințoarce în patria sa și să vestească de pe scenă cu mîna „i, dar' însușită” i trupă de actori gloria numelui de Român.

În 18 Iulie 1878 a obținut dela ministrul internelor concesiunea de a da reprezentații teatrale în decursul aceluia an în Ungaria, ou excepțiunea Budapestei. Dau aici în traducere acest act:

Nr. 30178.

Ministerul reg. ung. al internelor.

Concesiune.

Valabilă până în 31 Decembrie 1878.

Se permite lui George Petculescu să dea în Ungarie, ou excepția capitalei Budapesta, reprezentații în limba română în termenul sus indicat, dar' i-se impune ca datorită ou pretutindenea, unde are de gând să dea astfel de reprezentații să ceară mai întâiu concesiunea autorităților respective locale, să plătească o parte a venitului pentru fondul săracilor din localitate și să satisfacă preoșii tuturor dispozițiilor polițiale din vigoare,

atât dinsul, cât și toate persoanele, cari aparțin societății sale.

Budapesta, 18 Iulie 1878.

Pentru ministru:
Br. Kemény m. p.
secretar de stat.

Acest decis ministerial li s'a înmanat lui Petculescu în luna August 1878 prin vice-comitele comitatului Carag-Severin și îndată s'a apucat Petculescu de organizarea trupei, studiarea pievelor, montarea societății ou toate cele necesare, încotă deja în Octomvrie 1878 a putut da primele reprezentații în Lugoj, ear' în 3 Noemvrie 1878 și-a început deja turneul artistic la Booga-montană. Asupra acestora vom reveni îndeosebi.

Concesiunea ministerială și-a renoit o'apoi Petculescu an de an prin vice-comitele comitatului Carag-Severin la ministrul internelor, dar' nu odată a trebuit să întrerupă turneul din cauză, că reînnoirea concesiunii întârziă. Era de înțeles, că ministrul n'avea cuvânt să grăbească ou rezolvarea rugărilor lui Petculescu, cari în toți anii următori erau însoțite ou certificate de conduită favorabilă, liberate de autoritățile publice ale localităților, unde a dat reprezentații, ear' vice-comitele comitatului Carag-Severin a recomandat totdeauna ministrului resorțarea concesiunii. Și în privința aceasta erau atunci zile mai bune.

(Va urma.)

„Cum se îmbată lumea cu apă rece”.

Blaj, 4 Septembrie n.

În seara de 2 Septemvrie a. c., mai mulți tineri universitari din Blaj în tovrăgia: cătorva drăgălașe d-șoare ne-au procurat plăcute momente, predând piesa teatrală amintită mai sus și lăsând să urzeze în urmă-i dansul delicios și dulce, până în dalbele zori. Despre succesul și decursul acestei producțiuni, îmi iau libertatea să vă raportez în câteva cuvinte, oăci atât succesul material, cât și mai ales moral, reclamă amintire.

Câteva declamațiuni și bucăți cântate la pian au premers producțiunii teatrale, cari fiind excelent preluate și executate, au stîrnit aplauzele publicului și au fost viu apreciate. În deosebi d-șoara Neli Deac a dovedit nu numai preciziune și mult sentiment în executarea grelei piese „Lohengrin u. Tannhäuser” de Wagner, ci a dovedit, că dispune de adevărat talent musical, care ar fi păcat să nu-l cultive mai departe.

Ear' d-șoara Neli Chirilă în preadarea monologului de M. Ban a fost neîntrecută, încotă până în cele mai mici nuanțări ale vocii, a rămas perfect stăpână pe rolul seu, măcar că nu era ugor să interpreteze feluritele dispoziții sufletegă, a căror trecere dela una la cealaltă, de multe-ori era prea repentină. Frumos a declamat și d-șoara S. Ne-

Beck, «Cronica» în numărul său ultim serie următoarele:

Manevrele noastre din anul curent vor avea o deosebită importanță, atât prin faptul, că ele se vor petrece în apropierea frontierei austro-ungare, cât și prin aceea, că la ele va asista generalul baron de Beck, șeful marelui stat major al armatei austro-ungare.

Prezența șefului marelui stat major al unui stat făcând parte din triplă alianță, arată în de ajuns importanța ce lumea dă armatei noastre, importanță de altfel recunoscută de toată lumea.

Generalul baron de Beck va avea ocazia să vadă o armată compactă, alcătuită numai din Români, despre care are câteva suveniri după vremea când erau și în Transilvania regimul curat românesc.

De astă dată el va vedea mase înregi de flăcări, cari vor alerga zile înregi pe dinaintea sa cu o viteză și mândrie, care sîrile le vor petrece ca și cum toată ziua ar fi dormit.

Ori-cari ar fi combinațiile politice, mândria noastră națională este totdeauna măgulită când străinii, ca baronul Beck, ne vizitează, căci ei ne vor aprea la justa noastră valoare, iar, nu cum ne zugrăvesc Lazari, Ganzi și toți derbedeții lumii.

Capitularea studenției maghiare.

Referitor la neînțelegerea congresului studențesc din Pesta, un fruntaș al nostru ne scrie următoarele:

Congresul asociației internaționale studențești «Corda Fratres» nu se va ține.

Ne spune aceasta o circulară lansată de către comitetul aranjator.

Mare tărboi a făcut studențimea maghiară în jurul acestei teme. Ungurii au considerat de-o deosebită distincție pentru ei faptul, că tinerimea națiunilor culte europene grupată în societatea «Corda Fratres» a primit ca loc al congresului, ce are să se țină în anul acesta, capitala Budapesta.

Trebuie să recunoaștem că nu e lucru nefăcut când sute și sute de studenți din străinătate cercetează o țară. Aceștia reînnoindu-se în patria lor duc cu sine o mulțime de impresii, bune ori rele, după cum le-a fost primirea.

Ungurii n'au neglijat nimic, au luat toate dispozițiile posibile pentru ca membrii asociației «Corda Fratres», cea mai mare societate studențească, să se simtă bine în metropola de pe malul Dunării.

Au voit Ungurii să demonstreze lumii că mult accentuatul cavalierism maghiar nu-i poveste, că mult trimbita lor ospitalitate nu e numai un cuvânt de contra-bandă.

gruful poeziei «La iocană». În piesa teatrală apoi: «Cum se îmbată lumea cu apă rece», au fost toți fără deosebire la înălțimea chemării lor. Mai ales domnișoarele se părea, că se pricepe de minune la «îmbătarea cu apă rece», căci unele și-au continuat rolul de pe scenă și în decursul dansului. Domni Quintiliu Viciu, Negrușiu, Traian Erdélyi au fost dragălași în rolurile lor și au plăcut mult publicului. Asemenea și doarele Lena Nestor, Lucia Viciu, Cornelia Chirilă și Elena Hossu. Dar' cel mai bine predat a fost de sigur rolul doarei Miți Nistor, care a înțeles toate așteptările. Eram obișnuiți să recunoaștem în domnișoara Miți multă dragălașie și farmec, eram obișnuiți să ne îmbătăm ascultând dulcele-i glas, dar' în rolul unei femei bătrâne și rafinate, orgolioase și poruncitoare, încă nu ne-am obișnuit să o vedem! Și zău, era frumoasă și așa! Mulți eram, cari invidiam rolul drului Meline-sou, și mulți ne-am fi înrolat sub comanda d-nei Meline-sou, ori-o dată de severe li erau lecțiile.

De încheiere, îmi exprim dorința ca astfel de producțiuni teatrale să se aranjeze cât mai des și ar fi bine dacă și domnișoarele mai mari s'ar încalzi pentru astfel de petreceri. Pe lângă distrație, ele sînt o adevărată școală și poate și în relațiile sociale ar introduce niște stări mai suportabile. Toate popoarele cultivă arta dramatică, de ce numai noi Românii să fim inaccesibili pentru tot ce e frumos și nobil?

Vida.

Toate acestea sînt frumoase. În sfîrșit fiecare națiune este datoră propriei sale ambițiuni ca în fața străinilor să-și arete toate calitățile distincte, să se prezinte în colorile cele mai favorabile. Și am fi nejusti dacă nu am recunoaștem Ungurilor dreptul și datorința chiar de a-și satisface ambițiunea națională.

Cum însă toate manifestațiunile omeniești au o limită oarecare, peste care nu se pot estinde fără de-a se ieși de alte interese de altă natură, astfel și preparativele studenției maghiare referitoare la congresul «Corda Fratres» trebuia să rămână în cadrul cuvenit.

Ce a făcut însă studențimea maghiară?

Pună sub protecțiunea guvernului tinerimea națiunii stăpînitoare a voit să impună congresului asociației internaționale studențești un caracter, radical opus principiului de existență al acesteia.

Scopul federațiunii «Corda Fratres» este ca tinerimea universitară din țările culte să creeze o legătură, să se cunoască, să stabilească un raport de frățietate intimă, să discute toate modalitățile, cari menite sînt a asigura soliditatea armoniei dintre națiuni.

Și tocmai acest scop a voit să-l zădărnicească studențimea maghiară. Prin terorismul pus la cale de ministrul cultelor și instrucțiunii publice, a priori a vrut să răpească dela tinerimea universitară a naționalităților nemaghiare din Ungaria, posibilitatea de a intra în legătură de frățietate cu floarea celorlalte națiuni culte din Europa.

În zelul ei govinist, împinsă de grandomania și ura de rasă, tinerimea maghiară a sfîrșit în modul cel mai păcătos posibil pe colegii lor români, slovaci, sârbi din Ungaria atunci, când au recurs la toate mijloacele posibile, ca să împedecă pe aceștia de a se prezenta la congres în secțiuni de sinestătătoare și nu ca aparținători națiunii maghiare.

Cu alte cuvinte, ca în totdauna, astfel și cu ocaziunea aceasta, Ungurii au intenționat să facă din congresul ce avea să se țină la Budapesta o demonstrațiune pentru hegemonia lor politică.

Căci oare nu e demonstrațiune politică tendința de a arăta în fața lumii, că în Ungaria nu există altă tinerime universitară decât maghiară? Nu e demonstrațiune politică tendința de a impune studențimei universitare din străinătate convingerea, că în Ungaria nu există alte națiuni afară de cea maghiară?

Iluziunile tinerimii maghiare au fost ca prin vre-o câteva păhare de șampanie să imbele lumea cu ideea, că în Ungaria nu există o chestiune de naționalitate, că statul unitar național maghiar este o realitate.

Să înțelege că față de astfel de încercări și tendințe goviniste tinerimea universitară nemaghiară din Ungaria n'a putut rămâne nepăsătoare. Studenții nemaghiari din țeara ungurească au trebuit să clarifice pe colegii lor din străinătate despre aceste volneci ungurești. Au trebuit să protesteze în fața Europei întregi contra terorismului, contra volnecii încercări a guvernului și tinerimii maghiare de a-i împedeca să participe la congres în grupări naționale de sine stătătoare.

În măsura în care au fost atacați studenții nemaghiari din Ungaria n'au hesitat nici pentru un moment să-și apere individualitatea națională, să-și reclame drepturile ce li-se cuvin în cadrul federațiunii. Îndrăjit a fost atacul, îndrăjit și neînfricat a fost și respingerea lui. Ear' rezultatul dovedește că visul Maghiarilor s'a dat de mal și cu ocaziunea aceasta.

În loc să-și recunoască bătădăria însă, toți ei de cătră pădure. Circulara edată de cătră Ludwig Szemenyei și Zsembery, reprezentanții tinerimii maghiare, motivează neînțelegerea congresului ce trebuia să aibă loc în Septembrie la Budapesta prin aceea, că ei, adică Ungurii, n'au voit să des ocasiune, să admită teren discuțiilor politice pentru chestiuni de naționalitate.

Ei au făcut politică atunci când au denegat Românilor, Slovacilor și Sârbilor dreptul de a se prezenta la congres în secțiuni după naționalitate, și tot ei vin acum și cu un cinism revoltător susțin că voesc să împedecă pe alții de a suleva în congres chestiunea de naționalitate.

Luorul e clar. E vorba de tinerimea diferitelor națiuni culte care prin «Corda Fratres» voeste să se cunoască reciproc. E fapt că în Ungaria pe lângă Maghiari există o națiune română, una slovacă și alta sârbă, a căror tinerime universitară voeste să-și asigure locul cuvenit în sinul tinerimii altor popoare culte. O recunoaște aceasta toată lumea, numai Ungurii nu voesc să o recunoască.

Au observat Ungurii că membrii Francezi, Italiani etc. ai federațiunii «Corda Fratres» nu sînt dispuși să se facă solidari cu ei în bruscarea drepturilor naționale ale tinerimii nemaghiare din Ungaria. Au simțit că procedura lor față de studenții universitari români se va răbuna la congres, că volnecile lor vor fi reprobate și astfel ca să nu se expună la un eșec, la un blamagiu sigur, au declarat că nu se va ține congresul.

Cea mai potrivită cale de a capitula. N'au avut curajul nici ocaz la ei să deie piept cu tinerimea naționalităților. Obicinuții bobărnaci, de cari s'au împărțit la Turin și la Paris n'ar fi lipsit nici acum.

Le-a fost frică de adevăr și au capitulat.

Din comitatul Sătmăruului.

— 2 Septembrie 1902.

(Urmare și fine).

Scopul principal al statului e bunul comun, și acesta e un lucru atât de natural, că eu pentru aceea mă asociez altei persoane, că amîndoi putem face mai mult în ajungerea scopului, ce față de noi numai bun poate fi.

E deci datorința statului a păși în contra ori-cărei tendințe, ce amenință acest bun comun; de altă parte tot ce țineanul are drept a controla statul cum apără acest bun de obște nu numai în cadrul cercului său de interese, ci și în general, că statul să nu desmerdeze numai o naționalitate în contul celorlalte, ci pe toate într-o formă. Cu atât mai puțin poate sta în picioare teza, că limba statului ar fi cea vorbită de amplexa și nu cea vorbită de popor.

De giaba se afirmă din partea Maghiarilor, că nu voesc a ne contopi, când ne silesc a învăța limba lor, ci prin aceea ne fac chiar cel mai mare serviciu, că ne întind mijloacele, ca să ne putem feri mai ușor în viața publică; căci după ce limba statului e cea maghiară, în toate direcțiunile pe cariera publică avem neapărată lipsă de cunoștința acesteia. Ar fi frumos — dacă ar fi așa, esclama corbul alb al Maghiarilor! Ba aceasta ar fi chiar o jertfă de sine din partea elementului maghiar; căci atunci Maghiarii și-ar face sieși concurență crescînd în grumazii lor pe fiii naționalităților, când ei între ei așa sînt cu osu de roș, ca eschimosul lui Madách, «că-s mulți oameni, și-s puțini câni de mare».

Ce este dar' scopul cercularului din chestie? A deștepta simțul patriotic prin școale între naționalitățile nemaghiare, răspund unisono. Dar' patriotismul nu e studiu, ca matematica, sau religiunea, ci e alipirea cătră pămîntul patriei, e un instinct, o afecțiune a inimii, ce se găsește în mare măsură la Români și la Germani, ca la desmerdații Săculi. Alipirea cătră patrie se cultivează prin asigurarea, că naționalitățile să nu fie considerate de străine în patrie, să se poată desvolta libere și în bunăstare, pe lângă micșorarea sarcinilor, pe lângă aplicarea dreptă a legilor și o tratare mai echitabilă.

Simțimintele, zice Bartha M.k.ós, nu se pot codifica. Bucurie, durerea, pietatea, amintirea, nu pot fi octroate prin legi nimănui. Nu a maghiarisa vrem pe Români, zic din nou Maghiarii, ci a-i feri pe Maghiari de a deveni Români și a-i recuoeri pe cei cucerți. De când li lumea, cel-oe s'au perdut în sinul altora au fost cei inferiori, cei fără caracter. Și când se spune, că un popor asuprit ajunge se asimileze pe poporul stăpînitor, care are în mână toată puterea, apoi atunci contrastul de superioritate și inferioritate apare ca ceva zdrobitor. În acest caz Ungurii sînt un popor de inferioritate extraordinară, care nu merită să trăiască o oră mai mult ca popor de sine stătător.

În Transilvania pretinsa romanisare a eclesiilor reformate provine de acolo, că pe timpul feudalismului domnii de pămînt erau mai evlavioși ca în pre-

zent, fiecare curte domnească își avea predicatorul său; ear' astăzi abia pot trăi acești domni, ne cum să-și plătească și predicatorii de curte ca oarecând. Pentru aceea acțiunea agresivă contra naționalităților nu se poate justifica, nici se poate numi de o apărare proprie, ci de o forță a celui mai tare. Sau contribuția supusitoare comitatensă de 1%, ce înseamnă? În comitatele locuite de naționalități are acela sens, că acele prin banii lor proprii se fie desbrăcate de naționalitatea lor. Din oferte nu se pot colecta atîta bani, căți ar fi de lipsă spre acest scop, deci trebuie luați de acolo, de unde se poate.

Noa, apoi acesta nu e lucru, zice Mocsiy, — nici cavaleresc, nici creștinesc. Aceasta multă samănă cu procedura păgănilor și a Jidovilor, cari au silit pe Domnul Christos să-și ducă însuși crucea pe muntele Calvariei. O procedură mai nejustă nici nu-ți poți închipui.

Că comitatul Sătmăruului să voiască din Valachi a face Maghiari pe banii Valachilor, — aceasta e așa ceva, zice Mocsiy, — la ce Sătmăruul nu s'a gândit, și în estalul său patriotic nu a știut ce face. E așa ceva, ce dă anșă, unei îngrijiri serioase; căci nu numai că e acomodată a provoca reacțiune, ci a și înverșuna spiritele oamenilor. Ori ce acțiune a puterii de stat, sau a societății contrară unui scop, în ultimul său rezultat, trebuie să aibă influență deasastroasă asupra celorlalte scopuri de stat, că nu se poate închipui o promovare durabilă a unui scop de stat, prin violarea altui scop.

Dreptul unui popor nu poate fi jertfit intereselor de rasă ale altui popor; căci nu este drept, care este îndreptat în contra altui drept. Nedreptatea răstoarnă națiunile, căci baza fiecărui stat numai dreptate poate fi. Eu cred în genul bun al neamului românesc, că Români am fost, Români vom fi, de ne-are pune căluș în gură și cătuși în picioare.

George Șuta,
paroch gr.-cat.

Revista esternă.

Bulgaria.

Arestările din Sofia au produs o vie senzație în oraș. În cercurile oficiale se afirmă că sînt dovezi, că comitetul macedonean pregătea o surpriză, de natură a crea Bulgariei un grav conflict diplomatic cu Turcia. Probabil, că zilele acestea va apăre decretul pentru dizolvarea organizației revoluționare.

Turcia.

Din Atena se anunță din sorginte serioasă, că marile puteri protectoare ale Cretei sînt decise, ca până la sfîrșitul acestui an să deie o soluțiune chestiunii cretane. Nu se va impune Turciei anexiunea insulei la Grecia, dar' i-se va da Cretei un regim, care să anihileze autoritatea suveranității otomane.

«Politische Correspondenz» află din Constantinopol, că patriarhul Ioachim a adresat eclesiasticilor din dieceza Constantinopolului o circulară prin care îi invită să oprească pe părinții familiilor ortodoxe de a-și trimite copiii la școalele străine, — aceasta în vederea apropiatei invasiuni a congregațiilor franceze, cari au mulți bani pentru a face proseliți.

Știri mărunte.

Ministrul rus de interne se va apuca în curînd de înmîlțirea poliției. După-cum se vede, el vrea să inaugureze politica din anii 80 a țarului Alexandru III.

În sesiunea viitoare a camerei svedeze se va rezolva chestiunea largirii dreptului de vot.

În cantonul Zürich au fost realeși 27 membri socialiști în consiliul cantonal, așa că acestia au majoritatea.

La

Abonament lunar

pentru

Septembrie st. veche

invita

Administrația ziarului „TRIBUNA”

Exposițiile industriale din Sibiu.

Primim din Săliște următoarele știri: «Comuna politică Săliște a primit și ea apelul comitetului dirigent al expozițiilor și spre a satisface rugămintele lor din apel a votat din alodiul comunei 50 coroane pentru crearea de premii. În scopul adunării obiectelor de expus s'a compus un comitet din doamnele Veturia Dr. Stroia, Maria Comșa, Paraschiva Lăpădat și Ana Criștiu, cari cu deosebit zel cutrieră casele țărancilor noastre și le îndeamnă a expune din frumoasele lor țesături. Cum Săliște este cea dintîiu, când vorba este să ne manifestăm în lucruri bune și folositoare, sperăm că și în expoziția din Sibiu va ocupa loc de frunte.

Casa de păstrare de aici, precum află, a votat și ea o sumă corespunzătoare pentru premii, ear' în sinul reuniunii meseriașilor din Săliște s'a produs viu interes pentru partea industriei profesionale a expozițiilor».

Correspondentul nostru din Avrig revenind asupra raportului publicat în cauza expozițiilor, constată, că expoziția provisorică din cauze independente de voința femeilor Avrigene nu va fi instalată în sala școlii, ci în saloanele doamnei Ana Ilincea, năș. Preda, vicepresidenta reuniunii femeilor române de acolo, care se numără între primele, când vorba este de a jertfi pentru binele obște. Totodată ne mai scrie, că covorul menit pentru altarul bisericii din Avrig nu a fost cumpărat, ci lucrat de femeile române, membre ale reuniunii des amintite.

Declarație.

— Calomniatorilor dela «Gura Satului».

În numărul ultim al foii din Arad «Gura Satului» un oare-cine se ocupă și de persoana mea în legătură cu conferința ce am ținut o cu ocazia unei secrete literare a tinerimii universitare din Cluj și publicată în noua revistă literară «Luocafărul».

Nu mi-aș face nici un scrupul din ceea-ce scriu foile din Arad și aș trece cu vederea și grațiositatea particulară, de care mă învrednicește luminata foale «Gura Satului», dacă chipul neruginat prin care-și crocește calomnia nu ar fi de natură să nască bănueli în aceia, cari nu sînt în pozițiune să controleze nemijlocit adevărul în chestie.

«Mi-se aduce acua», că conferința intitulată «Spre ideal» ar fi plagiată după prof. de universitate Kunoz Ignáz. Și pentru ca aserțiunea să fie cu atât mai plausibilă, mi-se amintește și paragraful și cartea, după care aș fi plagiat-o.

Ei bine, trebuie să declar cu toată francheța, că toată înșinuarea aceasta este o calomnie de cel mai ordinar calibru. Singurul lucru, ce a putut să încurajeze pe stim. calomniator, ca să-și înainteze acua în sensul acesta, arfi doar' întîmplarea, că și în paragr. citat (S. I. din «Nemzet állam» de Kunoz Ignáz) s'ă amintește deducțiunea și inducțiunea, ca metode ce le urmează știința politică, pentru a da sensul adevărat al națiunii despre stat. Eu încă fac amintire per tangentem, făcînd istoricul direcției idealiste deoparte și a celei realiste de altă parte, că metoda direcției idealiste este deducțiunea, al celei realiste este inducțiunea. Atîta și nimic mai mult!

Dar' cum și de unde ajungem la atîta schintiere de geniu, încât din faptul acesta să se concludă la plagiere? Ori crede calomniatorul meu, că din Kunoz am învățat și aci am descoperit înțâia-ora, că există metodă deductivă și inductivă?

Atunci nu aș pute să-și răspund decât cu cuvintele: «Wie der Schelm ist, so denkt er». Pe unde am studiat eu la școală lucrurile acestea, trebuiau știute încă din clasele inferioare și de sigur nu aș fi pășit pragul universității, dacă rămăne ca dl Kunoz Ignáz să mă învețe. Dar' ceea-ce mai mult îl neliniștește pe dragălașul răsvrătit este faptul, că fac amintire de Vacherot, Descartes, Kant, Dante etc.

«Doar' nu o fi ținut și pe Vacherot, dl Aurel Clato și încă în franțuzește? Fii liniștit stimabile, nief n'am de ouget să-1 ceteșc. Dar' vezi, în Kunoz am ținut un citat din Vacherot și anume: «La realité n'est point la vérité». Așa de mult mi-a plăcut, încât mi-a rămas înțipărit în minte și în conferința mea

Despărțământul en detail:
Cel mai ieftin și mai bun izvor de cum-
părare pentru mărfuri de

Băcănie, Coloniale și Textil.

Principiul întreprinderii:
Bun și ieftin!

Serviciu prompt, real și prevenitor!

Cafea neprăjită
20 de feluri!

Esceleste cafele prăjite
în toate prețurile!

Făină eminentă
de Bănat!

Cele mai fine liqueururi!

„CONCORDIA“
SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII
SIBIIU
STRADA MĂCELARILOR Nr. 20.

Vinuri naturale
de masă și desert!

Toate soiurile de ape minerale
umplătură proaspătă!

Zăhar I-a rafinat
în piramide și bucăți cubice!

Fruite meridionale! Conserve!

Pânzeturi dela Schroll!
Broderii albe!

Țesături de casă indigene
și străine! 198 20—30

Chiffonuri și Inlets!
Toate soiurile de apă de croșetat și
bumbacuri de împletit!

Fețe de masă, pentru cafea etc. ect.

Nr. 679/902.
prim. com.

Publicațiune.

Deputatul de vânat al comunei Poplaca
de pe hotarul acestei comune precum și de
pe muntele Platoș, Facia Platoșului și mun-
tele Oncești pe timpul din 1 Ianuarie 1903
până în 31 Decembrie 1908 se va esarând
prin licitațiune publică Sâmbătă, în 27 Septem-
vrie 1902 la 10 ora a. m. în cancelaria co-
munei Poplaca pe baza condițiilor de lici-
tație espuse acolo vederei publice.

Prețul strigării pentru arândă anuală va
fi de 100 cor. ear' vadiu de 10%.

Licitațiunea va fi verbală, însă până la
deschiderea acesteia încap și oferte închise și
instruite conform normelor din vigoare

Poplaca, în 27 August 1902.

Primăria comunală:
Ioan Opriș m. p., Aureliu Millea m. p.,
primar. notar.

Un commis tinăr,
detailist bun, se posează limbile patriei,
găsește momentan loc în prăvălia de
coloniale și fer a subscrisului.

Seliște, 5 Septembrie 1902.

Stan Stelea,
comerciant.

315 1—1

Anunț.

La subscrisul se află spre **vânzare**
mai multe specii de **caferi de brad**
în grosime dela 10—25 cm. măsurați la
mijloc, de 4—8 metri lungi, rotunzi sau
ciopliți. De asemenea se află **50.000**
pari de vie ascuțiți și curățiți gata
dela 2 metri lungime în sus până la
5 metri cu **prețuri moderate.**

Ioan G. Bozdocu,
proprietar de joagăr și moară cu aburi în
Veștem, u. p. Vesteny. 316 1—4

Cel mai bun și mai fin ceai din lume e

CEAIUL INDRA.

Recolta an. 1902 a sosit deja. Co-
mande se primesc la: Indra Tea Import
Company, Agram. 299 4—10

Crema Margit

cea mai bună cremă de față pentru căști-
garea unei pelițe albe și curate. Scut
contra înrăirilor soarelui și vântului,
garantată liberă de mercuriu și de plumb,
pentru aceea e corespunzător scutită prin
ordinațiunea ministerială nr. 71012.

Vânzarea și trimiterea cu posta cu cea
mai mare discrețiune pe lângă prețurile
originale; numai marfă absolut proaspătă.

Crema-Margit . . . cor. 1—
Săpunul-Margit . . . 0.75
Pudră-Margit . . . 120

Deposit principal:
Parfumeria Meltzer,
strada Cienădlei (edificiul comandei de corp),
Gustav Meltzer,
fabrică de săpun și luminări strada Gușteriței
în Sibiu. [144] 25—26

Cartea
Stuparilor
săteni

de
Romul Simu, învățător

Ca mai multe ilustrațiuni în text

Editoria și proprietatea
Reunirea rom. de agricultură din comitat Sibiu.

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reunirea agricolă prin edarea acestei
cărți folosește a umplea un gol adânc simți-
te literatură stupăritului. Broșura este scrisă
pe un frunză învățător, stupar priceput. Ea
trătează pe scurt tot de ce are trebuință un
stupar. Se recomandă ca deosebite ca premii
pentru școlile noastre de tot soiul.

Se vinde la
Librăria W. Kraft.

Pentru tipar reamăni! Ionuț Moroselli.

Școalele private de muzică Kaiser,
conces. de autorități,
din Viena, cerc. V.I., VIII. și XI.
— Anul școlar 29. —

Anual circa 350 frecvenți din țeară și străinătate. Puteri didactice de pri-
mul rang. — Cant (operă, concert, biserică, cor), piano, toate instrumentele cu coarde
și cele de suflat, toate ramurile teoretice, cur; biennial, pentru formarea de înv-
țători, curs pregătitor de 7 luni pentru esamenul de stat c. r. în Viena și Praga
(diplomă pentru muzică la școalele medii și preparandii, precum și pentru conducerea
de școale private de muzică), 75 candidați ai institutului au depus acest esamen, parte
cu „distincție”. Pregătire pentru esamenul de șef de orchestră, curs special pentru o
perfectonare superioară, cursuri feriale de 2 luni pentru învățători, despărțământ
pentru instrucție teoretică prin epistole.

Prospecte și ori-ce informațiuni prin cancelaria, Viena, VII., Zieglergasse 29.
317 1—3

Diracțiunea.

M. VOGELSANG
Sibiu, strada Cienădlei 12.

Atelier mehanic de împletitură.
Articoli
de tot felul de împletitură, confecționați
la noi, precum:
ciorapi, mănuși, jachete pentru domni
și dame, gamași, învelitoare de iarnă
pentru genunchi, pantaloni,
fuste, hăinuțe pentru copii, bonete etc.

Mare deposit de
albituri „Normal” sistem Jäger, din lână
de oaie, precum și
câmeși și ismene de bumbac, câmeși
pentru turiști și bicicliști, câmeși
„tricot”, pantaloni, costume de copii.

Toate felurile de
tort de împletit și croșetat cu lustru de mătășă.

Deposit abundant de
cravate, gulere, manjete, brize etc.

Toate felurile de ciorapi spați se primesc spre reparat. —

281 5—10

— Toilete vechi se întocmesc după fason modern.

Salon de croitorie pentru dame
sub conducerea
unor foarte bune forțe vieneze.

Confecționarea
de tot felul de haine femeiești,
toilete englezești și franțuzești,
bluze, haine de dormit, haine „reform”,
jachete, mantale,
pelerini și articoli de sport,
se confecționează, la dorință espresă, în
timp de 2 zile.

La comanda din afară e de ajuns să se
trimită o tălă bine croită și lungimea
esactă a rochiei.

Toate felurile de accesorii, garnisire, căp-
tușală și stofe le am în deposit.

Diareea

atât la copil cât și la vîrșnici
încetează curînd și sigur dacă
se folosește

„Tannin-Sztraca”.

O bucată 40 ban
Se capătă
în toate farmaciile

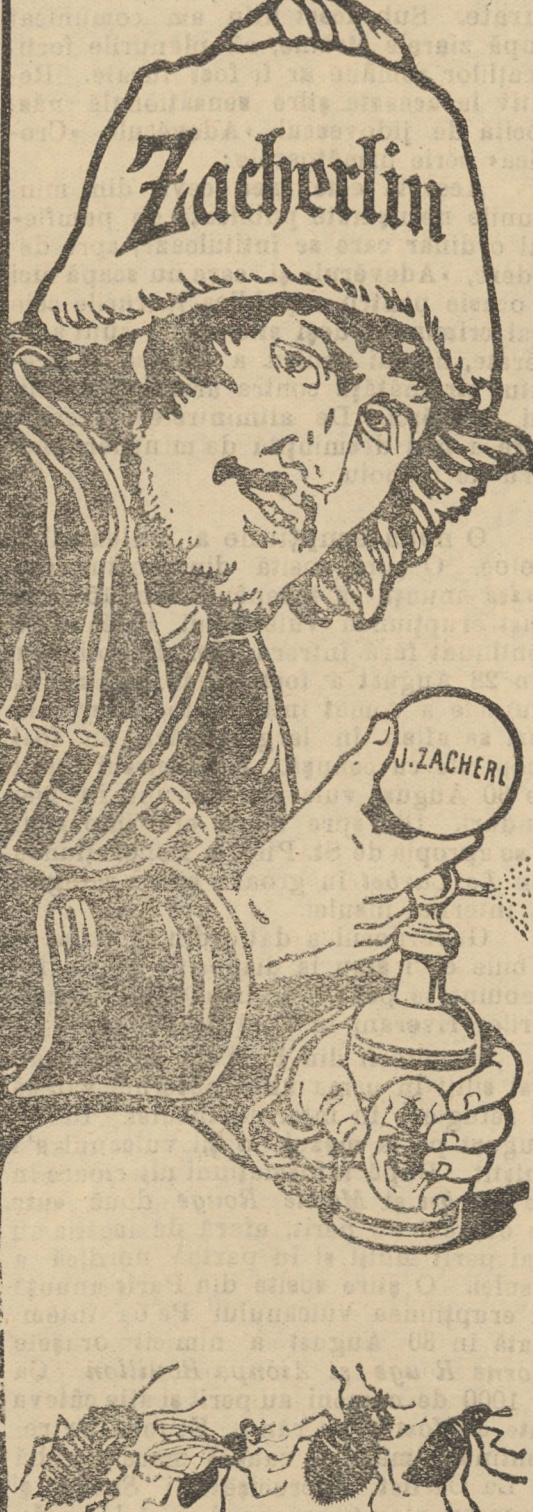
**„Omoritor de insecte”
neîntrecut.**

Cumpărați „numai în sticle”.

Se află în Sibiu la d-nii:

Julius Balmann,
Johann Billes,
F. Binder,
„Concordia”,
societate comercială pe acții,
Eduard Elias,
Ludwig Fuchs,
A. R. Grell, 129 20—20
Gustav Gürtler,
Ludwig Gürtler,
Friedrich Homm,
Franz Jahn Söhne,
Victor Jauernig,
Carl Kirschner,
Josef Knoblich,
Johann Michael Klein,
Ludwig Kurowski,
J. B. Misselbacher,
J. C. Molnar, apotecar,
E. Rummler, apotecar,
G. Scheyding,
Johann Schneider,
Rudolf Schuster,
Josef Schwarz,
Carl Tartler,
Franz J. Wagner,
Wilhelm Wazek,
Josef Zimmermann.

Afară de acestea mai sînt depozite
în tot locul unde sînt espuse placate.

Academia comercială din Graz.

Institut public de învățământ de rangul unei școli medii superioare, al cărei absolvenți
se bucură de favorul serviciului ca voluntar pe un an, stă direct sub înaltul minister
de instrucțiune publică și e subvenționat de stat.

În 18 Septembrie a. c. începe al 40 lea an școlastic. Se privesc absolvenți de
școlile medii inferioare și de alte școli echivalente, precum și absolvenți de școlile
civile (aceasta după prestarea unui esamen de primire). Cu concesiunea înaltului
minister pot fi primiți și absolvenți de alte categorii de școli echivalente. Institutul acesta
s'a organizat de nou, astfel că elevii sînt puși în poziția de a putea satisface ușor
și fără prea mari eforturi tuturor recerînțelor pretinse de studiul dublu (cultură specială
și generală). În anul prim de studii nu se mai învață decât o singură limbă străină.

Pe lângă academie se află și o clasă pregătitoare pentru concurenți mai puțin
cualiificați și pentru aceia cari nu posed pe deplin limba germană.

În legătură cu academia este un curs de un an pentru abiturienți (începutul
la 5 Oct.) în care se primesc absolvenți de școlile medii superioare și alte școli
echivalente, cari doresc a se dedica întreprinderilor comerciale sau industriale sau
cari doresc ca în decursul studiului universitar (juristii) să-și îmbogățesc cunoștințele
lor conform recerînțelor moderne

Mai departe se mai țin și cursuri libere de o jumătate de an pentru domni
și separat pentru dame. (Începutul la 18 Septembrie și 15 Februarie).

Prospecte și alte informațiuni, și referitoare la adăpostirea elevilor, trimite
directoriatul din Graz, Kaiserfeldgasse 25.

264 7—8

Directorul: I. Berger.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent nr. 86967. 253 14—52

Nu e crucea lui Volta! Nu e mijloc secret!

vindecă și înviează pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a se
aparat vindecă boale

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap, urechi și dinți, migrene, neuralgie,
împedecarea circulațiunei sîngelui, anemie, amețeli, tîuituri de ureche, bătăie de inimă,
sgîrciuri de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poftei de mîncare, răceală
la mîni și picioare, reuma podagră ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circula-
ția neregulată a sîngelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă
prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incuse din toate părțile lumii cari
prețesc cu mulțumire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient,
care în decurs de 45 zile nu s'ea vindecă l-se retrimit banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat
zădarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul
meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” de care-„Căsu-l-Volta” atît în Germania
cît și în Austro-Ungaria a fost oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere
cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucii mele electro-magnetice o recomandă îndosebi.

Prețul aparatului mare e Cor. 6.— Prețul aparatului mic e Cor. 4.—
folosibil la morburii cari nu sînt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espediție din centru și locul de vânzare pentru țeară și străinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadsz 42/III.
colțul strada Kálmán.

Santalul Egger

Întrece cu puterea lui vindecătoare mijloacele din străinătate.

E un mijloc probat, recomandat de medici
la boalele besice și ale țevii și în toate acele casuri, în
cari medicii recomandă uleiul Santal, copaivă sau cubeba.

SANTAL EGGER

e de o eficacitate surprinzătoare la boalele tineretelor,
din cauza că conține uleiul curat Santal din India ostică.
Si medicii îl apreciază, recomandându-l.

Prețul unei sticle 3 cor. în provincie se trimite după
anticiparea banilor cu cor. 3.40.

Nu mai cel-ce are marca de apărare, care e compusă din
un cap de tigr, e veritabil.

Se capătă în mai toate farmaciile.

Depositol principal „Nádor gyógyszerház”, Budapesta,
VI., Váci-körút 17. 34 18—30